

Waardebonnen verminderen bureaucratie in Zweden

Jongerenprojecten Leadergroep Sjuhärad simpel en vernuftig

Door waardebonnen uit te geven, stimuleren Zweedse Leadergroepen jongeren om regionale projecten op te starten. Het geld helpt hen te investeren in materialen en cursussen, terwijl met hulp van de Leader-projectleider de bureaucratie op een veilige afstand wordt gehouden.

Het idee is even simpel als vernuftig, zoals Marcus Mellqvist van Leadergroep Sjuhärad uitlegt. Hij begeleidt groepen jongeren die projecten willen uitvoeren. Die jongeren krijgen vanuit Leader Sjuhärad een waardebond om dingen aan te kunnen schaffen die ze nodig hebben om het project op te starten, terwijl Mellqvist hen helpt met adviezen en praktische cursussen, over bijvoorbeeld veiligheid of boekhouding.

Marketing

'De waardebonnen zijn tot 20 duizend Zweedse kronen (bijna tweeduizend euro) waard. Je kunt een hoop doen met dat geld. Daarnaast hebben we 300 duizend kronen (dertigduizend euro) beschikbaar voor drie grotere projecten.' 'Het is een marketingidee', legt Mellqvist uit. 'We vonden weinig jongeren met ideeën voor projecten. Daarom besloten we een projectleider in te huren – dat was ik – om jongeren te helpen. Het is makkelijker om kleinere projecten op te starten, en we nemen deels

de verantwoordelijkheid op ons.' De projectleider is verantwoordelijk richting Leader en de subsidiërende instanties. 'Als wij zeggen dat een project in orde is en dat blijkt niet zo te zijn, dan is het ons probleem.' Daarmee schermt Mellqvist de groep jongeren af van bureaucratisch papierwerk en ambtenaren die financiële en bureaucratische verantwoording vragen. De jongeren leggen wel verantwoording af naar de projectleider.

Voorloper

Leadergroep Sjuhärad is een voorloper met dit soort jongerenprojecten. Mellqvist is projectleider van deze groep in de regio rond Borås, even ten oosten van Göteborg. Hij begeleidt nu zeven jongerenprojecten die zijn opgezet door de uitgifte van waardebonnen – dat moeten er in 2011 twintig zijn – en drie grote projecten. Sjuhärad is een voorbeeld voor Leadergroepen in de rest van Zweden, vertelt Mellqvist. 'We waren één van de eerste groepen die met waardebonnen gingen werken. Nu zijn er vier à vijf regio's waar ze

het idee ook hebben opgepakt.' Het doel van de projecten die met de waardebonnen worden gefinancierd, is het betrekken van jongeren bij de regio's op het platteland. Net als elders op het platteland trekken ook in deze regio de jongeren weg. En hoewel Borås maar veertig kilometer van Göteborg ligt, pendelen jongeren nauwelijks heen en weer tussen stad en land, vanwege slechte busverbindingen. 'De meeste jongeren op het platteland trekken zo rond hun achttiende naar de stad', vertelt Mellqvist. 'Maar er zijn altijd groepen jongeren die blijven. Ik was ook zo iemand, ik ging liever zwemmen of de natuur in. Die groepen willen we helpen hun sociale netwerk uit te bouwen.'

Vriendenkring

'Het begint meestal met een kleine groep van zeven tot tien mensen', vertelt Mellqvist. 'Het zijn meestal vriendengroepen die al allerlei dingen doen, en die besluiten een stapje voorwaarts te nemen. Van die groep komen meestal twee echte projectleiders naar voren.'

Mit mekander

De projecten die met waardebonnen worden gefinancierd, hebben meestal een praktische inslag en sluiten aan bij de ideeën die leven bij de jongeren. 'Zo hebben we een groep die bezig is met jongleren, vuurspuwen en het bouwen van menselijke piramides. Dat is goed voor de coördinatie en de motivatie. Ze ontmoeten elkaar elke week, nodigen leraren uit om hen iets te leren, en organiseren excursies naar andere regio's om kennis uit te wisselen.'

De jongeren worden via de projecten ook voorbereid op de echte wereld. Een andere groep is bijvoorbeeld bezig met het opzetten van paintballwedstrijden. Mellqvist: 'Het geld van de waardebonnen gebruiken ze voor de aanschaf van materialen - paintballpistolen en munitie - maar ook voor cursussen over bijvoorbeeld veiligheid, boekhouden en bedrijfsadministratie. Zo leren ze een zaak leiden. Ze hebben een boer om een perceel gevraagd dat ze kunnen gebruiken, en betrekken veel mensen in de regio erbij. Dat lukt ook.' Met een investering van zo'n tweeduizend euro ontstaat zo een regionale attractie die gedragen wordt door de jeugd, en van afstand wordt begeleid door Leaderprojectleider Mellqvist, die ook de tussenpersoon blijft tussen de bureaucratie van Leader en de praktische uitvoering van projecten door de jongeren.

Marcus Mellqvist blogt (in het Zweeds) over het project op www.sixten.info.
Meer informatie over Leadergroep Sjuhärad: www.leader-sjuharad.se

Wie de berichten over krimp volgt, krijgt vast bijna het vermoeden dat het Groningse platteland een achterland is, waar niets gebeurt. Kom eens onze kant op, u zult verrast zijn. Dan blijkt er bijvoorbeeld een enorme potentie aan creatieve en energieke vrouwen aanwezig, die zich vol ondernemingsgeest inzetten om het Groninger platteland vitaal te houden. Niet minder dan vijf regionale vrouwennetwerken zijn op het Groninger platteland actief.

Zo komen al sinds 2006 vrouwen uit het Oldambt in Oost-Groningen bij elkaar voor bijeenkomsten in het vrouwennetwerk Vitaal Oldambt. Het is een sterke formule door de laagdrempelige opzet - het is dichtbij huis, en zonder barrières als hoge kosten en eisen aan werkveld, ervaring of leeftijd. Vrouwen ontmoeten elkaar, inspireren elkaar en vinden samenwerking. Van vrouwen met alpacaboerderijen of galerieën tot zelfstandige zorgverleners.

Wat ooit begon als Oldambtster reactie op de Agenda Vitaal Platteland is uitgegroeid tot een netwerk van een grote groep geïnteresseerden en twee netwerkbijeenkomsten per jaar. Vorig jaar werd onze Oldambtster initiatiefgroep door hoofdsponsor Rabobank Zuid- en Oost-Groningen en de provincie Groningen gevraagd om onze ervaringen te delen met de hele provincie, wat leidde tot het project 'Ondernemende vrouwen: mit mekander', gecoördineerd door de Groninger Dorpen. In vier andere regio's ontstonden nieuwe initiatiefgroepen die bijeenkomsten organiseerden, waar in totaal zo'n 200 vrouwen bij elkaar kwamen.

Maar daarmee zijn we er nog niet! Op 1 oktober organiseren we een symposium om onze ervaringen nóg verder uit te dragen. We dagen u en andere partijen uit een bijdrage te leveren aan een vervolg: mit mekander aan de slag voor een vitaal Groninger platteland!

N.B. Om eventuele twijfels weg te nemen: aanwezigheid op het symposium is niet voorbehouden aan alleen vrouwen

Maartje Kiep

Projectleider Groninger Dorpen & initiatiefgroep Vrouwennetwerk Vitaal Oldambt

Voor meer informatie over het project, het symposium en de film over de Oldambtster ondernemende vrouwen: www.groningerdorpen.nl → Projecten